

Monedă dacică

OAMENI STRĂVECHI PE TERITORIUL ROMÂNIEI

De fiecare dată cînd poposesc la Piatra Neamț, în tirgul acesta pe care nu-l mai recunosc în straiele noi pe care le-a îmbrăcat în ultimii ani, văd și pe vechiul meu prieten, părintele Constantin Mătasă, directorul muzeului arheologic de aici. A implinit acum cîteva luni nouăzeci de ani. Im-prăstie și acum tinerețe, voioșie, entuziasm. Sapă și scormonește cu pasiune în fiecare vară, dezgroapă așezări și civilizații defuncte. Imi vorbește cu căldură despre cetatea dacică de pe Bîtea Doamnei și despre castrul roman din apropiere. Fața i se luminează și ochii i se umezesc, atunci cînd vorbește despre ultimile descoperiri ale colectivului pe care îl conduce. Trecutul poporului îl pasionează, faptele acestuia îl entuziasmează și-l împinge către noi cercetări, către noi descoperiri. Arheologia a fost pasiunea vieții lui. Căci arheologia, cum ne spunea el, este istoria omului așa cum ni se descopere din urmele pe care ni le-a lăsat; fie că e vorba de unelte, de arme, obiecte de întrebuințare casnică, mobilier, construcții, ornamente, morminte sau resturi de corpuri omenesti. Documente scrise pe piatră, pe argilă, sau pe papirusuri au însemnătatea lor, dar ele apar destul de tirziu în istoria omenirii, doar în cursul ultimilor cinci mii de ani și doar în anumite zone limitate. Prietenul meu nu uită niciodată să-mi vorbească despre însemnătatea numerelor de locuri, de ape, de sate etc., în orientarea cercetărilor sale arheologice.

— La descoperirea unor așezări preistorice acest lucru mi-a fost de mare folos. Nume de locuri ca : la Comori, la Hirburi, Jidovină, Movilă, Osoiu, Troian, la Urias, Gorgan, Gruiu, Siliște și mai ales Cetățuie, m-au dus și au dus și pe alții, de cele mai multe ori, la descoperirea unor așezări străvechi.

Cu mulți ani în urmă, colindînd satele fostului ținut al Neamțului, eram pe la Oglobeni, am dat peste un țaran care ara. În timpul aratului a scos cu plugul un hirb. Mi l-a arătat și mi-a spus că a mai găsit și alte hirburi de la Ștefan cel Mare. De altfel, mulți dintre cei care găsesc în pămînt asemenea hirburi le socoteau pe toate de la Ștefan cel Mare.

Și din una, în alta, țaranul imi spune că știe el un loc pe malul Cracăului unde sînt „comori”. I-am cerut unele deslușiri și el a continuat :

— Sînt bani strîmbi, pe care îi stăpînește dracul.

— Cum asta? I-am întreat eu, amuzindu-mă la auzul unci asemenea interpretări.

— Apoi, mata nu știi că banul drept îl ia dracul pe jumătate, iar pe cel strîmb îl ia cu stăpin cu tot.

— Dar de unde știi că acolo sînt comori?

— Apoi, se văd acolo „pietrele de fulger”, cu care sfîntul Ilie îl țintește pe satana. Discuția devenea pentru mine extrem de instructivă și l-am întreat :

— Ai putea să-mi arăți și mie vreuna?

— Cum, nu! Am una la mine. Doar scapăr cu dînsa de-mi aprind țigara.

M-am uitat la piatra de fulger. Nu era decît o așchie de cremene, un cuțitaș folosit cîndva de vreun om preistoric. Așa am ajuns la „Frumușica”, de pe malul Cracăului. Pe un pînten de deal se află cetățuia. Am început săpăturile prin 1928, doar cu un sondaj superficial. Gropi puțin adînci, mai vechi sau mai noi imi grăiau despre pasiunea căutătorilor de comori. Dar explorarea temeinică a Frumușicai a început doar în 1939 și am continuat-o pînă-n 1942.

CONSTANTIN PRISNEA

(Continuare în pag. 4—5)

UN SAT DE DEPARTE...

E acolo, în nord, între obcîni împădurite, între poeni albe acum și sub ceruri din care a coborît în frescă albastrul de Voroneț. Incepe de pe malul Moldovei răsfirîndu-și casele, grădinile, livezile și finețele pe valea Sadovei, spre o zare zimțuită de molizi. Acolo se așează vara prisăcile și tot acolo urcă cei ce sădesc pădurile tinere. De-acolo vin, iarna, în Ciopor, cei 12 cerbi și ciute, la clăile de pe Muncel, în plin sat, să-și petreacă zilele și nopțile cu oamenii și cu luminile vii de pe uliți. Locul de unde vin se cheamă „La Prag” și se pare că acolo e un hotar între real și legendă.

S-a născut satul acesta, Sadova, într-o zodie a frumuseților de cetină și de relief care îți sărută inima cu viers de Mioriță, dar oamenii l-au vrut mai aproape de o frumusețe a timpului nostru, mai bogat și mai instelat. Și, mai întîi l-au instelat pe toată lungimea lui de peste 8 km. Un roi de stele aleargă noapte de noapte de la malul Moldovei pînă aproape de Prag și înapoi. Pe urmă au zidit școli. Una tocmai spre Prag, la porțile legendei, a doua în centru. Au înnoit școala veche — care a implinit anul trecut 100 de ani, dar au înnoit-o în așa fel încît se poate spune că au zidit-o din nou. Trebuia neapărat : se ridicau promoții noi de școlari, mai numeroase ca oricînd și mamele nu-și mai încăpeau în piele de bucurie că „lele Casandră, știi 'mneata că Victoraș al meu are să învețe la școală a grăi franțuzește?”

După aceea... dar mai bine pofțiți la Sadova! Coboriți din autobuz la podul de peste Moldova și luați-o pe șoseaua albă și largă ce urcă spre Prag. În clădirile acestea moderne de pe dreapta e o stație de experiențe zootehnice, pe urmă centrul de achiziționare a fructelor de pădure. Parcă adie

o mireasmă de zmeură și de fragă mereu... Mai în sus, pe stînga e școala de 8 ani, ați ghicit... Da, de aici încep trotuarele. Dimineața înainte de 8 ele răsună de pașii sprintari ai școlarilor. Trotuarele duc la sfatul popular, la cămin, la cinematograful, la bibliotecă, la dispensar, cu alte cuvinte în centru. Precum vedeți, casele, adică vilizoarele acestea cu etaj au porți de lemn, înalte, unele cu încrustături. Într-adevăr e surprinzătoare imbinarea aceasta de linii moderne de construcție și porțile acestea tradiționale. În curînd acestei imbinări armonioase are să i se adauge o realizare de preț : canalizarea. Comuna va fi canalizată cu... mijloace proprii. Izvoarele, sursele de apă de pe obcîni vor cădea în conducte. Prima experiență, realizată de profesorul localnic Constantin Hafiuc care și-a instalat baie la domiciliu captînd un izvor bogat, a dat rezultate excelente. Un comitet de deputați din care fac parte și Nițucă Zbanca, și Dragoș Erhan și Elena Cazmariu și-a început activitatea.

Pofțiți la Sadova! O să puteți face și un drum pînă la Iezăr, la poiana aceea de apă albastră în care strălucesc păstrăvii iar în jur foșnesc molizii și mestecenii, să vedeți viitorul loc de agrement al sadovenilor. Aici, brigadierul silvic și deputatul Mircea Bobel, care a ridicat satul la muncă obștească pentru noua frumusețe a iezărului, vede o cabană pitorească, niște bărci, poate și o plajă în miniatură, poate și un teren de volei sau de tenis.

Oricum însă, în trecere spre Vatra Dornei, spre mănăstirea Moldovița sau spre Pietrele Doamnei, abateți-vă și pe la Sadova-Cîmpulungului... N-are să vă pară rău!...

DRAGOȘ VICOL

NIȘTE AMINTIRI FRUMOASE ȘI MAI MULTE LIPSURI ACTUALE

Trecînd prin Novaci, localitate unde cu cîțiva ani în urmă absolveam liceul, și interesîndu-mă de viața culturală a tineretului de aici, a casei de cultură în special, m-am trezit, involuntar, gîndind: „Ehei, pe vremea aceea...”. Într-adevăr, e regretabil să constați cît de firavă e activitatea acestei case de cultură, cînd te gîndești la menirea ei, la eforturile făcute de fiecare locuitor al fostului raion Novaci, pentru construirea ei, la orele de muncă patriotică prestate de tineri și virșnici de la toate întreprinderile și instituțiile novăcene. Cînd totul s-a apropiat de sfîrșit, orele de muncă patriotică au fost schimbate în seri de repetiție la coruri, la dansuri, la recitări, la teatru etc. La festivitatea inaugurării noului lăcaș de cultură au participat, alături de noi, și nenumărate formații folclorice din celelalte comune. După aceea, nu era duminică fără serbare. Două filme pe săptămînă, cu proiecție zilnică (duminică și marținea), program permanent de club, joi ale tineretului, concursuri și conferințe, simpozioane, întîlniri cu cititorii bibliotecii, seri distractive și de dans etc.

M-am interesat acum de toate acestea. L-am rugat pe tovarășul instructor al casei de cultură, Alexandru Maria, să-mi dea informații. Vădit stînjinit, pentru că presimțea cît de sumară va fi discuția noastră, mi-a spus lapidar: — „Pentru casa noastră de cultură, lunile de iarnă au însemnat o activitate mai intensă. „Mai intensă“ în raport cu ceea ce realizăm în restul anului, pentru că nici iarna nu putem spune că viața culturală e deosebit de strălucitoare”. Și mi-a spus în ce a constat această activitate: două spectacole într-o lună de zile, una-două deplasări în satele raionului, o confruntare la nivel regional, un simpozion literar, o piesă de teatru și cam atît. Într-adevăr, nu se poate susține că această activitate culturală e strălucitoare. Iar dacă mai adăugăm că toate acestea au fost realizate de cadrele didactice ale liceului, înțelegem și mai bine că acțiunile pe cont propriu ale casei de cultură se diminuează substanțial. Căci, în fapt, casei de cultură îi rămîn ca realizări proprii: o brigadă artistică, trei soliști vocali, cîțiva fluierași, cîteva perechi de dansatori, care, și acestea, foarte anevoie pot fi întrunite în întregime și puse serios la lucru. Spațiosul și frumosul club a devenit un fel de „refugiu“ al cîtorva tablagii renumiți, mai puțin al celor care vor să joace remi, șah sau tenis de masă; biblioteca înregistrează mereu scăderi în numărul de cititori; sala de lectură, bine dotată cu mobilier, e „reorganizată“ pentru a putea servi drept sală de ședințe sau drept loc de repetiții. Și în ce privește distracția tineretului, situația e de-a dreptul jenantă. Tineri, care, cum spuneam mai sus, au participat nemijlocit la ridicarea acestui edificiu, reveniți în localitate după terminarea studiilor (inginerii T. Tîrziu, A. Văileanu, laborantul I.

Ocea, pedagogul Gh. Torop etc.), mi-au mărturisit, cu vădită nemulțumire, că acest lăcaș de cultură nu oferă tinerilor manifestări axate pe problemele și preocupările lor și nici măcar seri de dans.

Mi-am pus atunci fireasca întrebare: de ce, oare, cu numai cîțiva ani în urmă despre casa de cultură din Novaci se vorbea atît de frumos peste tot, iar acum se impune atenției atîta de puțin? Se va spune că prin desființarea centrului de raion, prin transferarea principalelor instituții, viața culturală a pierdut, inevitabil, din amploare. Este, fără îndoială, un motiv care nu poate fi ocolit. Ar fi însă greșit să credem că numai atunci Novaciul simțea nevoia unei activități spirituale intense. Novaciul a rămas în continuare un sat mare și impresionant de frumos, pe zi ce trece se înfrumusețează mereu, locuitorii săi sînt purtătorii unor comori folclorice și etnografice minunate, și nu există cauze obiective care să împiedice valorificarea acestor posibilități. Casa de cultură din Novaci poate să-și recîștige prestigiul de altădată, nu prin invocarea unor cauze.

ION FILIPOIU

Vas de lut din epoca neolitică

Duminica pe ulița comunei Novaci-Oltenia

Unde-i corul...?

A fost odată, că de n-ar fi fost nu s-ar povesti... A fost odată, la Ocna Dejului, un cor vestit și falnic, mindria satului. Țineau mult oamenii la formația lor și erau mindri de ea căci nu era alta să-i semene în tot raionul. Cînta frumos corul de și-era mai mare dragul să-l ascuți și i se dusesse fama departe, dincolo de hotarele raionului și ale regiunii. Pe multe plaiuri au cîntat, și cucerit aplauze, și în multe locuri au făcut să răsune frumoasele melodii de pe Someș.

Dar toate acestea au fost odată — și azi nu mai sînt...

La faza intercomunală, corul din Ocna Dejului n-a mai răspuns la apel. În locul celor o sută de cîntăreți, cît cuprindea cîndva formația, a urcat pe scena întrecerii, să reprezinte satul, doar un grup vocal cu cîțiva interpreți și au cîntat doar două cîntece.

Publicul era nedumerit. Se întreba pe bună dreptate: Unde-i corul vestit? Ce s-a întimplat cu cîntăreții din Ocna Dejului...?

Și aici începe o poveste nouă... A fost odată nu de mult... cu cîteva luni în urmă. La Dej s-a născut ideea înființării unei formații, a unui cor al orașului. Inițiativă frumoasă, demnă de toată lauda. De ce să n-aibă și orașul de pe malul Someșului o formație proprie? Atenția organizatorilor s-a îndreptat și dincolo de hotarele urbei, pînă la Ocna Dejului. Așa s-a întimplat. Și de cîțiva vreme, circa 25 de coriști nu mai cîntă la ei acasă, ci în corul orașului. „S-a mutat corul nostru la Dej“ — mi-a spus un bătrîn din sat în glumă, dar și cu un iz de amărăciune.

Asta-i povestea corului. O poveste scurtă și ciudată care se cere încheiată cu o întrebare:

Oare într-un oraș ca Dejul cu o populație numeroasă, pentru organizarea unui cor era necesar să se apeleze neapărat și la cîntăreții dintr-o comună vecină?

R. IARAI

CULEGĂTORI DE COMORI FOLCLORICE

C. RĂDULESCU-CODIN

Numărul învățătorilor care, în timpul liber, s-au îndelencit cu culegerea literaturii populare, este destul de mare. Unii dintre ei s-au afirmat, dînd la iveală numeroase lucrări, cu toată lipsa de inițiere care exista pe atunci; alții au lăsat materialul cules în manuscrise voluminoase, păgubind literatura de un bogat tezaur popular. Cunoscutul artist emerit G. Popescu-Județ mi-a povestit că prin părțile Neamțului a găsit, la urmașii unui vrednic dascăl, o colecție de

cîntece și dansuri populare, de mare interes național, dar care n-a putut fi publicată, din diferite motive.

Unul din fruntașii învățătorimii care s-a afirmat prin culegerea și publicarea literaturii populare, a fost și C. Rădulescu-Codin, născut în comuna Negrești (în fostul județ Muscel), în anul 1875. După terminarea cursului secundar, a funcționat ca învățător în comuna Priboeni îndeplinind pentru scurt timp și funcția de revizor școlar județean, la propunerea lui Spîru Haret, care l-a apreciat foarte mult. Harnicul dascăl și pasionatul culegător s-a distins prin volumele publicate, și figurează cu cinste în Dicționarul Internațional publicat de Gubernatis.

C. Rădulescu-Codin nu s-a rezumat numai la activitatea sa, ci a îndemnat pe mai mulți colegi, indiferent de zîntul în care locuiau, trimițîndu-le scrisori cu sfaturi și îndemnuri pentru culegerea prețiosului tezaur popular necunoscut.

A colaborat la mai toate revistele și ziarele folclorice din acea vreme, fiind apreciat și încurajat de fosta Academie Română, care i-a tipărit și o serie de lucrări dintre care amintim: Din Muscel (cîntece populare vol. I. 1896); Cîntece și descîntece (1900); Dăfii (în colaborare cu St. Tușescu 1904); Sărbătorile poporului (Ediția Academiei Române — în colaborare cu D. Mihalache — 1903); Legende — tradiții — amintiri istorice (1910); Comorile poporului — (obiceiuri-credințe) apărută în Cîmpulung-Muscel, 1906; Făt-Frumos (apărută în Biblioteca pentru toți), București; Cîntece voinești și ostășești (în colaborare cu Kirileanu); Teatru sătesc (în colaborare cu St. Tușescu și Popescu, 1904).

C. Rădulescu-Codin rămîne în literatura populară, prin scrisul și îndemnul său, o figură aleasă.

V. GHETEĂ

Andrei Pandrea — „Medic la Boișoara“

Impresiile doctorului Marcu de la circumscripția medicală din Boișoara, notate sub forma unui jurnal, pun în lumină profilul unui intelectual de tip nou, profund ancorat în realitatea socială. Paginile cărții înfățișează activitatea tînarului medic într-unul din satele din Țara Loviștei, Volumul constituie o replică a Însemnărilor doctorului Ulieru, arătînd cum socialismul a creat condiții multiple de dezvoltare tuturor satelor care altădată erau sortite mizeriei și sărăciei, tributare superstițiilor și neștiinței. Munca de zi cu zi a medicului reprezintă o experiență profesională contemporană pasionantă prin finalitatea ei și importantă pentru înțelegerea necesității de ridicare sanitaro-culturală a satului, pentru sarcinile noii intelectualități în această acțiune patriotică.

Andrei Pandrea nu se rezumă numai la viața circumscripției sanitare, ci extinde aria investigației artistice. Întîlnim în paginile cărții însemnări istorice, sociologice și de folclor despre oamenii și locurile din Țara Loviștei, intenția autorului fiind aceea de a realiza o largă monografie a acestor străvechi pămînturi românești.

Scris curgător cu o reală sensibilitate artistică, volumul Medic la Boișoara de Andrei Pandrea se înscrie printre cărțile reușite apărute în ultimul timp.

Nicolae Crișan — „Noaptea așteptărilor“

Noaptea așteptărilor este lungă și dramatică noapte de dinaintea lui 23 August 1944, cînd comuniștii — „albia de stîncă ce hotărăște cursul istoriei“, cum spune un personaj din roman — preiau destinele societății românești: guvernul Antonescu este arestat, primele formațiuni patriotice, alături de întregul popor, pornesc la luptă de eliberare a țării de sub ocupația hitleristă. Este finalul romanului semnat de N. Crișan, care concretizează artistic ideea că vechea societate românească trebuia să se schimbe, și nu oricum, ci numai prin dictatura proletariatului. Evenimentele înfățișate de-a lungul celor peste 600 de pagini demonstrează convingător faptul că un ciclu de istorie a României s-a încheiat și un altul începe.

Pentru pregătirea acestui final, pe parcursul romanului, scriitorul prezintă destinele unei familii ardelenesti — numeroasa familie Corda — în perioada anilor 1940—1944. Sînt oglindite medii sociale diverse, mergînd de la lumpenproletariat pînă în virful piramidei sociale a epocii, avînd în centru principala confruntare a perioadei respective, între masele tot mai pătrunse de spiritul revoluționar al luptei comunistilor și între guvernarea fascistă. Acțiunea pornește de la Ana Bucur — ramură a familiei Corda — ai cărei fii, Teofil și Ion, reprezintă cazuri tipice ale lumii respective oglindite în roman. „Noaptea așteptărilor“ este o carte care merită citită.

CE SA CITIM

* PERSPECTIVA CONTINUEI ÎNFLORIRI *

CONSTANTIN IFTODI
vicepreședinte
al Uniunii Naționale a C.A.P.

Au trecut 5 ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, eveniment care a deschis largi perspective de valorificare superioară a condițiilor naturale de care dispune țara noastră.

Preocupându-se continuu de întărirea și consolidarea cooperativelor agricole, și urmând indicațiile Congresului al IX-lea al Partidului, în primăvara anului 1966 a avut loc Congresul cooperativelor agricole de producție cu care prilej s-a constituit Uniunea Națională și uniunile regionale și raionale ale cooperativelor agricole.

La capătul celor 5 ani de la încheierea cooperativizării agriculturii se pot aprecia primele rezultate obținute și se poate prevedea cu siguranță nivelul la care ne vom situa la sfârșitul acestui cincinal. La baza acestor succese a stat sprijinul acordat de partid și de stat în alcătuirea bazei tehnico-materiale. Eforturile materiale făcute de stat în acest sens sint o dovadă concludentă a orientării economiei naționale spre valorificarea mai deplină a rezervelor pe care le are agricultura noastră. În perioada 1960—1965 investițiile statului în agricultură s-au ridicat la aproape 30 miliarde lei.

A crescut simțitor în această perioadă

gradul de mecanizare a lucrărilor în cooperativele agricole. Un alt domeniu în care agricultura a primit și va primi un ajutor sporit din partea statului este chimizarea, factor determinant în ridicarea producțiilor la hectar și a calității producției. Aceleași sporuri se vor înregistra și la substanțele chimice pentru combaterea dăunătorilor.

Din 1962 și pînă la sfârșitul acestui an, cooperativele au primit din partea statului, în condiții extrem de avantajoase, credite de producție, pentru investiții în valoare de peste 4,3 miliarde, seminte din soiuri de mare productivitate, și s-au școlarizat pe cheltuielile statului peste 26 000 cadre de conducere.

Îndrumarea tehnică directă a cooperativelor este asigurată de 5 500 specialiști cu studii superioare, salariați de stat în afară de cadrele de la consiliile agricole, uniunile cooperatiste și circumscripțiile veterinare.

Toate acestea au influențat rezultatele de producție în ansamblul lor reflectându-se direct în producțiile obținute deși în această perioadă au fost și ani cu condiții climatice mai puțin favorabile. Astfel, producția globală a sectorului cooperatist la finele lui 1966 era cu 7 461 milioane lei mai mare ca la sfârșitul anului 1962, anul cooperativizării totale.

Producția agricolă a crescut în 1966 cu 11,2 la sută față de 1965 — an cu condiții relativ bune — ceea ce constituie cel mai înalt ritm înregistrat în agricultura românească. De asemenea, anul trecut producția de cereale a fost cea mai mare din toată istoria țării noastre.

Transpunând în viață indicațiile date de partid cu privire a importanța creșterii animalelor într-o agricultură dezvoltată și folosind ajutorul acordat, cooperativele agricole au sporit substanțial efectivul de animale din toate speciile. Astfel, numărul bovinelor a crescut în 1966 față de 1962 cu peste 462 mii capete din care aproape 200 mii vaci și juninci, iar ovinele au sporit cu peste un milion din care cea mai mare parte cu lină fină și semifină.

Obținerea de producții mai mari la culturi și animale ca și dezvoltarea altor sectoare de producție din cooperati-

ve, a permis valorificarea către stat a unor cantități tot mai mari din toate produsele. Veniturile bănești obținute în medie pe țară la 100 ha au crescut cu peste 60 000 lei.

Ca efect al intensificării producției, numărul de zile-muncă ce revin pe un cooperator care a lucrat a crescut cu 34 la sută, ceea ce alături de sporirea retribuției pe o zi-muncă cu 17 la sută a contribuit la creșterea veniturilor cooperativelor. La aceasta se adaugă în-

CINCI ANI DE LA ÎNCHEIEREA COOPERATIVIZĂRII AGRICULTURII

semnate cantități de produse și sume de bani primite de aceștia drept retribuție suplimentară pentru depășirea producțiilor planificate.

Convinși că bunăstarea personală crește o dată cu sporirea avuției obștești, cooperatorii au acordat toată atenția sporirii fondului de bază care în ultimii patru ani s-a dublat.

Acesta este tabloul succint al rezultatelor obținute de țărănime în anii care au trecut de la încheierea cooperativizării și el demonstrează elocvent justetea liniei arătate de partid. Sarcinile trasate agriculturii de către Congresul al IX-lea al Partidului, pun în fața uniunilor cooperatiste, a consiliilor de conducere și a întregii mase de cooperatori un vast program de muncă.

Vor trebui mai întâi lichidate rămășițele în urmă ce mai dăinuie în unele cooperative cu rezultate slabe, în așa fel încît și acestea să tindă spre nivelul unităților bune, puternice. Sprijinul conștient și multilateral acordat de stat, unităților cooperatiste, nu scutește consiliile de conducere și pe cooperatori de datoria pe care o au de a folosi pe deplin resursele materiale și morale de care dispun, de a le da o valorificare superioară. Sint încă multe cazuri în care s-a împămîntenit practica soluțiilor „de-a gata”, menită să înlocuiască efortul căutărilor și inițiativele personale.

Un larg cimp de activitate îl pre-

zintă îmbunătățirile fiuciare pentru a elimina efectele negative ce se manifestă în unele zone, ca urmare a lipsei de precipitații, exces de umiditate, inundații și eroziune. Aceste lucrări necesită o largă mobilizare a cooperativelor pentru a îndeplini înainte de termen programul stabilit de Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1966 în acest domeniu.

Mai multă atenție va trebui acordată sectorului pomiviticol astfel ca investițiile făcute în acest sector să fie fructificate cit mai repede și mai deplin.

Există încă multe posibilități — și ele stau la îndemina oricărei cooperative agricole pentru a ridica nivelul producției animale. Din păcate, sint încă multe unități care nu le folosesc cum se cuvine. Există încă multe rezerve de productivitate prin aplicarea chibzuită a formelor de organizare și retribuție, de cointerensare materială a cooperativelor.

Adunările generale vor trebui să acorde mai multă atenție aspectelor economice din activitatea cooperativelor agricole, să asigure dezvoltarea pe mai departe a democrației cooperatiste și respectarea cu strictețe a prevederilor statutare.

Se cer, de asemenea, rezolvate cu mai multă grijă și atenție multiplele aspecte de ordin social-cultural pe care le ridică satul nostru în plină dezvoltare.

Uniunilor cooperatiste le revin importante sarcini în domeniul perfecționării sistemului de aprovizionare tehnico-materială cit și-n ceea ce privește valorificarea superioară a producției marfă a cooperativelor agricole.

În strînsă colaborare cu consiliile agricole, uniunile cooperatiste sint chemate să îndrume și să sprijine susținut întreaga activitate din cooperativele agricole în așa fel încît toate unitățile cooperatiste agricole să fie puternic dezvoltate, cu o bază tehnică modernă.

Avînd toate condițiile pentru ca folosind baza materială de care dispunem, eforturile harnicele noastre țărâni cooperatiste, să făurim o agricultură modernă, înfloritoare, cu un tot mai mare belșug de bucate, care să-și aducă o contribuție cit mai deplină la prosperitatea patriei noastre socialiste.

Agenda agricolă

În aceste zile, pe agenda agricolă se înscriu o serie de lucrări hotărîtoare pentru soarta recoltei. Și pentru că în agricultură folosirea timpului favorabil și respectarea indicațiilor științifice privind agrotehnica sint sarcini de căpetenie, ne vom ocupa de modul cum au fost ele înțelese de către unele unități agricole cooperatiste.

La ordinea zilei deci: semănatul porumbului. Ritmicitate și calitate în pregătirea terenului, răspund oamenii muncii din regiunea Galați. Din datele primite rezultă că pînă la 13 aprilie pe întreaga regiune s-a semănat 34,9 la sută din suprafața prevăzută. Raion frunțaș. Făurei, cu peste 54 la sută. Cei dintii care au terminat semănatul porumbului, cooperatorii din comunele Drogu și Opișenești.

Rezultate bune au obținut și unitățile agricole din sudul Olteniei. În comuna Giurguța, raionul Băilești, membrii cooperatori au terminat semănatul (970 hectare).

Dar, în timp ce unii, în aceleași condiții fac totul ca să fie cu lucrările la zi, alții dovedesc un „calm” cu totul nejustificat, iar pe alocuri o gravă lipsă de răspundere. La cooperativa agricolă din Independența, bunăoară, se justifică întîrzierea prin „temperatura nepotrivită a solului”, în timp ce cooperativele agricole din jur semănau de zor. Din comuna Movilița, ni se semnalează că nu se respectă recomandările privind pregătirea și adîncimea semănatului. În alte părți, mașinile de semănat nu sint puse la punct.

Fără îndoială, în nordul țării condițiile de lucru sint deosebite față de sud. Dar și aici, o scurtă privire a situației arată un ritm inegal la posibilități egale. Cauzele? Nefolosirea judicioasă a mașinilor, lipsa unui control permanent a stării terenului.

„Ceea ce uimește, ne semnalează unul din corespondenți, este faptul că, acum, în toată lucrările de primăvară, atelele cooperative agricole din Necopoi, raionul Satu-Mare, sint folosite la transportul lemnelor”. Oare să nu fi știut cei care răspund de buna organizare a lucrărilor agricole că în aceste zile, de obicei, se ară și se seamănă în toată țara? Că în timp ce cărutul lemnelor poate fi aminat, la semănat contează fiecare zi?

Semănatul porumbului la G.A.S. Hirșova

OPINII NU NUMAI „EXEMPLARE RECORD”

Am avut adesea prilejul să ascult rapoarte și dări de seamă în care producțiile record pe o parcelă de teren sau de la o grupă de vaci erau înfățișate astfel încît să atragă negreșit atenția. Se înțelege că producțiile „extraordinare” cum le place unora să spună, au un rol însemnat. Ele ne demonstrează științific și practic posibilitățile existente peste tot, rezervele de care dispunem, demonstrează rodul hărniciei și priceperii. Mîndria cu care sint rostite cifrele record sint așadar îndreptățite. Dar a vorbi numai despre acestea nu-i de ajuns. Sint „exemplare record”, bunăoară vaci care dau, ce-i drept, 5—6 mii de litri de lapte anual, dar iată că în același timp 80 la sută din totalul unei ferme rămîne, an de an, sub prevederile de plan. Nu înseamnă aceasta oare a bate pasul pe loc, a da înapoi chiar?

În ce ne privește puteam alcătui o grupă de vaci căreia să-i creăm toate condițiile de îngrijire, de furajare, să-i acordăm toată atenția, învîrtindu-ne cum s-ar zice în jurul recordistelor.

Dar... furați de rezultate am fi neglijat celelalte grupe. Nu trebuie uitat că principalul în procesul muncii este confruntarea permanentă a rezultatelor obținute cu condițiile create. Or, dacă condițiile de adăpostire, de îngrijire și de hrană sint tot mai bune, — cum se și întîmplă de altfel — dacă îndemînarea și priceperea oamenilor au sporit, atunci și rezultatele trebuie să fie pe măsură; înțelegîndu-se prin asta o producție sporită pe toată ferma. Lucrul se poate realiza apropiînd exemplarele mai slabe de nivelul celor mai bune. Tocmai aceasta este preocuparea noastră de căpetenie și o voi ilustra cu cîteva date. Cooperativa noastră agricolă nu dispune de o suprafață prea mare de teren. La 1 043 hectare avem 541 capete bovine din care 245 vaci și juninci. Nu intenționez să folosesc prea multe cifre, dar găsesc necesar să arăt că în anul trecut am obținut în medie cite 2 444 litri de lapte de la fiecare vacă și că media producției calculată pe ultimii cinci ani este de 2 395 litri, că în același interval de timp veniturile din sectorul creșterii animalelor s-au dublat aproape, însumînd 42 la sută din totalul veniturilor cooperativei noastre. Și ce mai adăugă un fapt pe

care noi îl găsim semnificativ și anume că, prin lotizarea animalelor, prin permanentizarea îngrijitorilor, prin furajarea corespunzătoare și așa după cum am amintit, aplicate la întreaga fermă, am ajuns la o producție aproape uniformă. Nu ne putem lăuda cu recorduri de răsuneț, dar nici nu avem exemplare care să ne facă ferma de ocară.

Firește, nu ne declarăm mulțumiți gîndindu-ne la cîte posibilități mai avem, chiar dacă ne numărăm printre cooperativele agricole fruntașe pe raion. Pînă în 1970 vom avea 550 bovine din care 320 vaci și juninci. Sporim numărul de animale pentru că ne-am convins de rentabilitatea fermelor. Dar pînă în 1970 mai sint trei ani. Deocamdată ne-am angajat în întrecerea inițiată de Uniunea Națională a C.A.P. Și cooperatori ca Ioan Tănase, Mihai Cerni, Nicolae Bota, Ioan Roșianu, Ștefan Ernest, Vasile Crăciun și alții vor dovedi că putem fiți la un loc de frunte din care vom avea cu toții de cîștigat.

SIMION ROTH
președintele C.A.P. Miercurea,
raionul Sebeș

PENTRU VOI

Luați stincă de pe creste detunată
unde doar pajura străbate
cu zboru-i sur,
luați bronz din bronzul cel mai dur
luați marmură din blocul pur
și la un loc
le mai turnați o dată-n foc
și tot n-ar fi
mai tari decît cuvîntul lui
ce făuri
înținerar de noapte și de zi
partidului!

Ce au lăsat în urma lor
Cezari cu tronul lucitor?
Eaune, scrum și lauri goi
sau cimitire de război,
dar Lenin, fără de coroane,
în simplității lui surtuc de doc,
gîtu e lume să răstoarne
și alta să înalțe-n loc!

Și nu cu sceptru, c-un condei
cu fulgerul de necuprins
cu voi,

prin voi

și pentru voi,
ce-ați fost înălțați și goi,
lungi dinastii de țari a stins
și a deschis
cu ale luptei aspre chei
o poartă spre mileniul trei!

NICOLAE TĂUTU

ÎN SATUL IALKALA
ÎN TOAMNA ANULUI 1917

de L. P. PARVIAINEN

L-am cunoscut pe Vladimir Ilici în toamna anului 1917, cu puțin înainte de Revoluția din Octombrie, într-o vreme de frământări și acțiuni de mare răspundere. În țară, în preajma revoluției era mare zbucium.

Se știe că Vladimir Ilici, căutînd să scape de urmărirea Guvernului provizoriu, a locuit în lunile iulie și august în apropierea lacului Razliv. Apoi, cînd a dai frigul, trebuia să se găsească un nou adăpost pentru conducătorul revoluției. A fost aleasă casa tatălui meu din satul Ialkala (astăzi satul Ilicevo, raionul Rojinskoe, regiunea Leningrad), în apropiere de Terioki. Aici era teritoriul finlandez, iar casa noastră nu se afla chiar în sat, ci mai la margine, înspre pădure.

Vladimir Ilici a trecut granița ruso-finlandeză în cabina unei locomotive, deghizat în fochist. Soțul meu, Eino Rahia (mort în 1936), îl însoțea. Trenul a sosit seara tîrziu în stația Terioki, astăzi Zelenogorsk, iar pînă au ajuns ei cu căruța în sat se făcuse noaptea. Fiind preveniți că va veni „scriitorul rus Konstantin Petrovici Ivanov” (sub acest nume se ascundea în vremea aceea Lenin), nimeni din familie nu se culcase. Oaspetele ne-a dat prietenos bună seara. Se purta simplu, firesc și spunea că a venit să lucreze la țară în liniște. Dar a doua zi tatăl meu, care mai înainte lucrase la Petrograd, ne-a spus că, deși Lenin purta perucă, el l-a recunoscut îndată. Atît de popular era Vladimir Ilici în rîndurile poporului.

A doua zi era duminică și am plecat să ne plimbăm pe cîmp. Am ajuns la locul unde ara tata. Vladimir Ilici a vrut să încerce și el să are cu plugul de lemn. La început n-a reușit: plugul ba se înțepe-

nea în pămînt, ba sărea din loc. Apoi a început să meargă mai bine. Cînd i-a dat tatei locul la coarnele plugului, Ilici i-a spus:

— Grea muncă mai aveți!

De bună seamă, lui Ilici îi plăcea tot ce era nou, îl interesa orice lucru necunoscut și căuta să afle, să încerce el singur totul. O dată l-a văzut pe tata meșterînd la o mașină pentru culesul afinelor și al murelor și i-a cerut să i-o dea și lui să culeagă cu ea. Îi plăcea să culeagă ciuperci, să se scalde. Tot felul lui de trai era foarte simplu. Chiar în prima sîmbătă cînd a venit, mama a copt, după cum se obișnuia pe la noi, niște plăcinte careliene. Lui Vladimir Ilici se vede treaba că i-au plăcut, căci în mijlocul săptămîinii a întreat-o pe mama:

— Anna Mihailovna, astăzi nu-i sîmbătă?

Mama a ghicit despre ce e vorba și foarte bucurată s-a apucat să facă plăcinte.

Lenin a stat la noi, în satul Ialkala, vreo zece zile. În timpul acesta scria mult, mai ales noaptea, și stătea ceasuri întregi de vorbă cu tata, vînd să afle de la el ce mai zic țărani. Urmărea cu mare interes evenimentele din Petrograd, cerînd să i se trimită zilnic toate ziarele care apăreau în capitală.

L-am mai întîlnit pe Lenin după Revoluția din Octombrie, cînd era președintele Consiliului Comisariilor Poporului, conducătorul primului stat socialist din lume. Era împovărat de o mulțime de treburi și mari și mici. Dar el rămăsese același Ilici al nostru, prietenos și atent cu toată lumea, cum fusese și înainte.

Constanța — trecul și prezent

Sarmizegetusa — treptele de lângă zidul sudic al sanctuarului vechi

OAMENII
STRĂVECHI
PE TERITORIUL
ROMÂNIEI

(Urmare din pag. 1)

lipsei mărturiilor materiale, în afara acelor legate de industria pietrei.

Apoi, dintr-o dată, în ultima parte a epocii pietrei cioplite, gândirea omenească ne apare în monumentele funerare, în obiectele de artă: gravuri, picturi, sculpturi. Această perioadă acoperă însă cel mult ultimele cincizeci de mii de ani. În sfîrșit, în ultimii zece mii de ani, omul a inventat aproape totul, descoperind toate tehnicile de la roata olarului pînă la folosirea energiei nucleare. Cît despre știință, istoria ei începe doar cu două, trei mii de ani înaintea erei noastre. Dincolo de această perioadă, e „noaptea timpurilor”. Dar nu-i mai puțin adevărat că în acea noapte, unii dintre oamenii preistorici au fost niște genii. Căci, oamenii aceia aveau timp să privească cerul, stelele, constelațiile. Ei studiau obiceiurile animalelor sălbatice pe care le urmăreau în vîntările lor, ei făceau încercări meticuloase cu vegetalele comestibile sau nu. Oamenii aceia erau în căutarea materiilor prime necesare făuririi uneltelor și armelor lor. E aproape sigur că vîntorii și, mai apoi primii comercianți, au învățat de timpuriu să numere și mai apoi să socotească. Așadar, încă în decursul mileniilor întinuate, a mileniilor despre care știm atît de puțin, oamenii pe care noi îi socotim înapoiți, au ajuns la cucerirea primelor noțiuni de geologie și de tehnică minieră, de zoologie, de anatomie și de botanică, de medicină, de astronomie și matematică. Savanții acelor timpuri erau socotiți însă vrăjitori...

Avînd convingerea că omul preistoric nu fusese un om mărginit, grosolan și obtuz, așa cum ar vrea unii să-l acrediteze, prietenul meu îmi prezenta pe stră-strămoșii noștri în postura de fabricanți de unelte, de olari, de pictori și desenatori de geniu.

Cele mai vechi urme ale omului — din epoca pietrei cioplite —, cunoscute pînă nu de mult, pe

pămîntul românesc erau doar de acum aproximativ 500 000 de ani. În raionul Slatina, pe valea Dirjovului, s-au găsit câteva unelte și așchii tăioase lucrate din cremene. S-au găsit și câteva toporașe de mină. De o vîrstă ceva mai tînră sînt uneltele descoperite la Ripiceni pe malul Prutului sau în carierele de pietriș din preajma Bucureștilor și la Giurgiu.

Într-o vreme ceva mai apropiată, omul primitiv va inventa alte unelte: virful și răzuiloarea. Virful era folosit ca un fel de cuțitaș de mină sau poate era folosit și ca virf de lance. Tot în vremea aceasta, oamenii inventează focul. Dovezile acestei vremi le găsim mai ales prin peșteri. La Baia de Fier și la Boroșteni în Oltenia, la Ohaba-Ponor, la Nandru și Peștera în Transilvania, ca și la Cheia în Dobrogea. În vremea aceea, oamenii vinau urșii, calul sau chiar mamutul. Se găseseră în vetrele locuite de acei oameni oase de hienă, de leu, de lup și de ris, de zimbri, de țapi și de oerbi, de capre, de căprioare și de reni.

Tot din vremea aceea se găsesc unelte de os, sule pentru străpunsul pieilor de blană pentru a fi cusute, săpăligi de mină pentru scoșul rădăcinilor.

Numărul mic al armelor de piatră arată că oamenii din acea vreme se foloseau de arme făcute mai de grabă din lemn.

Perioada cuprinsă între 70 000 și 10 000 de ani înainte de era noastră este destul de binecunoscută datorită săpăturilor din valea Bistriței. Din cercetarea uneltelor rămase din acea vreme, rezultă că oamenii de atunci își cîștigau existența vîndînd. Uneltele se perfecționează. Apar suliga dințată, lanțul, capcana. Oamenii își construiesc bordele. Femeile și bărbații încep să se gătească,

să-și facă
scoici. Ba
șul fiind în
urmează, de
continuă să
de frumos
vedeți în vî
acești oameni
frumoasă,
noastre ar
care îi socot
Pomeneam
team vechi
aproximativ
ani în urmă
lești, pe ma
mică o adu
mai divers
oasele lung
amîndouă —
asemenea t
unei acțiun
nu puteau
cei mai ve
acum aprox

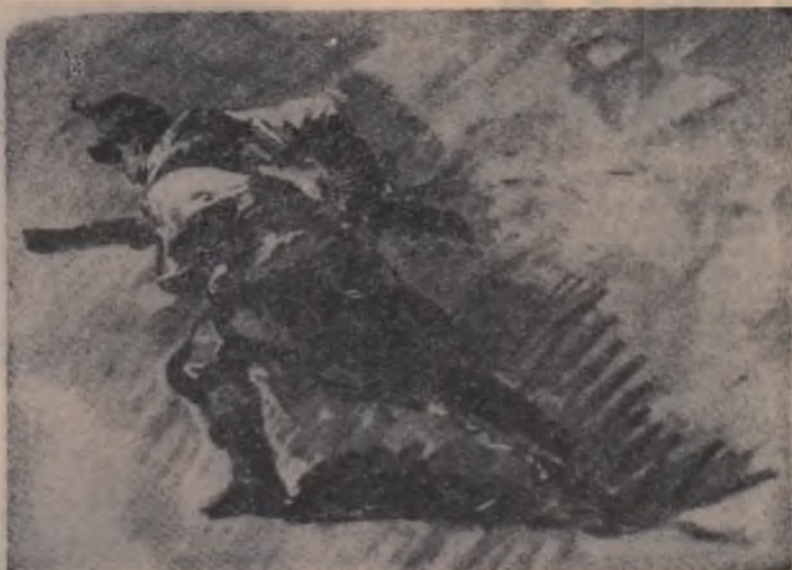
Ce drum
mult socote
tim cu mili
vedere acem
emoționant
pînă la sta
înfringerile
ceea ce e f
la viziunea
ei trebuie s
gresului um

ani către lumină
ntinerit luptind.
a omului de rind
s-a făcut grădină.

orice depărtare
plădim fremătător.
e-n fiecare
— către viitor.

PANCIUC

de MIHAIL SADOVEANU

N. GRIGORESCU —
Ostaș în atac

ORIE

ulcioare, în piatră.
morților — temelie la vatră,
pe sticlă și-n gorunii
respiră străbunii,
istoria humii.

nostru s-ar frînge
nu ne-ar fierbe în sînge
putea să-lări
tineri : zorii de zi
de-a trăi aici, de-a trăii.

VIORICA MUREȘAN

din dinți de animale sau din
să-și dea și cu vopsele, ro-
tunci. Pentru perioada care
mii zece mii de ani, oamenii
tească tehnica, iar dorința
la minunățiile pe care le
muzului. Ceramica pictată de
4500—5000 de ani e așa de
și dintre artiștii din zilele
văța de la meșterii aceia pe
vi.

că pină nu de mult, soco-
mi pe pământul românesc la
de ani. Numai că, vreo șase
operit în Oltenia, la Bugiu-
lui, pe o suprafață destul de
e oase de animale, din cele
ră nici o legătură între ele,
aparte la un capăt sau la
a li se extrage măduva. O
era posibilă decât datorită
de ființe raționale și care
amemi, dintre primii, dintre
care au apărut pe pământ
40000 ani.

recurs omenirea ! Pină nu de
oar cu miile. Acum li soco-
ptul este să nu pierdem din
ordinară și în același timp
e omului de la animalitate
experiențele lui succesive,
de lui în arta de a trăi. Și
ștant este că nu ne limităm
urate a unei vieți omenești,
am imensa panoramă a pro-

Fragmente

Flăcăii începură a umbla greu prin
noroiul șanțului. Gradații își chemau
subîmpărțirile și-și numărau oamenii.
După ce se orinduiră, se făcu raportul.
Lipseau șapte soldați și un căprar. Sa-
nitarii se strecurară peste parapet și
căutară pe cei căzuți. Se întoarseră cu
trei morți și patru răniți. Căprarul nu
fu găsit nicăieri.

Din pricina aceasta, la capătul șan-
țului, prin plutonul din care făcea parte
căprarul, trecu un fior de neliniște.
Tovarășii de-aproape ai căzutului, prie-
tenii lui, se strinseră ca să se sfă-
tuiască.

Cel mai bun prieten al căprarului
Florea era, știa oricine, Gavril Panciuc,
o namilă de rezervist cât un munte și
un suflet bun cum nu-i găsea părăche
în toată țara românească. Umbla vorba
că-i cam lăliu, că-i lung și rece, că
are pe-loc-repaos la cap, — dar astea-s
glume între camarazi și ridea de din-
sele chiar Gavril, întinzînd o gură mare
pină la urechi. De altfel chiar el însuși
era mare poznaș și, cînd începea cu
năzbîțiile, se tăvălea o companie în-
treagă prin glod de ris. Mai ales cînd
era și prietenul lui, căprarul, cu chef,
apoi să tot fi ascultat la pilde și zicale !

Era bun camarad Panciuc : cu el nu
li se ura căciularilor niciodată. Cînd
era vremea mai neagră și mai posacă
și cînd umezeala șanțului te pătrundea
la os, el începea cu ale lui, descrețea
frunțile și împrăștia voie bună.

Dar acuma nu-i mai venea a ride
lui Gavril. Acuma era foarte amărit.
Căprarul Florea ori murise și nu-l gă-
siseră brancardierii, ori fusese prins
în vâlmășagul rîndurilor turcești și dus
spre șanțurile lor. Cine știe !

Și pe cînd flăcăii vorbeau, unul una,
unul alta, făcînd felurite prepusuri, el
tăcea cu îndărătnicie. Parcă avea o
greutate mare pe suflet și nu putea
nici să răsuflă în voie, nici să dea
drumul glasului. De la o vreme, tăcură
și ceilalți. Un om mai puțin : un fapt
prea obișnuit.

De sus, din nourii de păcură, tot
cernea ploaie rece. Felinarele ardeau
prin întuneric, ca pete de sînge : dea-
supra lor, în negura ușoară, se înălțau
stîlpi nemișcați de fum. În șanțuri era
tăcere. Numai pașii sentinelor nevă-
zute fleșcăiau prin noroi.

Într-un tîrziu, Panciuc se întoarse
spre sergentul care ședea alături de el.
— Domnule sergent Nistor, ce zici ?
poate nu l-au căutat bine.

— Se poate, răspunse sergentul. Dar
eu nu-nțeleg ce jale așa de mare te-a
pălit acum. Bine, mă, prietin, prietin,
dar așa-i la război...

— Am eu ce am cu el ! murmură
înăbușit rezervistul.

— Știi că n-o fi înviat pe maică-ta.
— Nu, altceva ! — Apoi adăugi în-
dată : Am să mă duc să-l caut...

Sergentul Nistor își răsuci mustățile
negre și nu răspunse. Panciuc se sculă.
Un glas zise domol :

— Du-te întai pe la domnul sublo-
cotenent.

Rezervistul făcu semn cu capul, se
strecură pe lîngă camarazi și se cu-
fundă în întuneric.

Glasul domol se deșteptă iar :

— Don' sergent Nistor !

— Ce-i ?

— Eu is dintr-un sat cu domnu că-
prar Florea și cu Panciuc și știu pricina.

— Or fi fiind rude, bre !

— Nu, domnule sergent, altceva. A

— Taci, bre !

Sergentul își răsuci iar mustățile.
Imprejur, cîțiva căciulari ridicară ca-
petele. Pină și Lascarache, lîngă da-
rabana lui, holbase ochii și căsca gura.
Flăcăul cu gust de vorbă își scoase
tutunul, își răsuci o țigară și o așeză
într-o țigaretă turcească. Scoase am-
narul și cremenea și scăpără. Își a-
prinse țigara și trecu și sergentului
tutunul. Trase odată adînc și o licărire
rumână trecu peste obrazu-i ars de
vinturi.

— Iată cum a fost, rosti el și scui-
pă printre dinți înainte ; lui Panciuc i-a
fost dragă o fată, a unuia Gavril Ploaie,
de la noi. Dar dragoste mare, nu așa.
Chiar a cerut-o de la tatu-său de ne-
vastă, și moș Gavril i-a făgăduit-o.

S-au înțeles pe cînd să fie nunta
și au pornit hîrțile. Cînd colo, într-o
bună zi, se scoală fata, Ilinca, și zice :
Nu mă duc nici moartă după Gavril ;
mie mi-i drag Dumitru, flăcăul lui
Costache Florea ! A răcnit bătrînul, a
răcnit baba, că-i face de risul satului,
i-au tras o bătaie ca aceea ; fata : nu
și nu. Bate-mă, taie-mă, ucide-mă, —
mie mi-i drag Dumitru al lui Florea !
S-a făcut mare zvoan în sat. Dar Ga-
vril și cu Dumitru erau frați de cruce.
Chiar eu țin minte cînd s-au prins și
s-au legat cu jurămint, încă pe cînd
erau băieți și pășteau vitele de vale,
în lunca Siretului. Ce-a fost între dinșii
nu știu, dar asta pot să spun : că dom-
nul căprar Florea a luat pe fata lui
Ploaie. Și asta numai Panciuc a făcut-o.
Așa suflet mai rar ! Ci-că l-a întrebat :
Ți-i dragă, măi Dumitre ?

— Mi-i dragă ! — Atunci ia-o, măi
frate, și să fie cu noroc ! — Iar fetei
i-a spus : Fa Ilincă, mi-ai fost dragă
ca ochii din cap, dar de la fapta asta
te-am urît să nu te mai văd înaintea
ochilor. Dar mai bine așa : ia pe cel
ce ți-i drag, și să-i fii cu credință, că
mi-i frate de cruce !

Sergentul își aprinse țigara stinsă de
la dorobanț și zise :

— Aista-i Panciuc ? Eu nu știam.

— Te uitai la ghidușiile lui ? întrebă
flăcăul. Inimă ca a lui n-are nimeni.

Deodată, în tăcerea nopții, se înălță
un vaiet prelung, slab. Se auzea des-
lușit. Era tînguirea unui rănit care-și
venise în fire :

— Măi fraților, nu mă lăsați !

Panciuc se sculă în picioare :

— E Florea, șopti el repede. L-a luat
vâlmășagul turcilor și a căzut aproape
de șanțurile lor !

— Nu cumva vei fi avînd de gînd
să te duci pină acolo ? întrebă sergentul
Nistor căscînd.

— Ba mă duc, domnule sergent, că-l
taie turcii altfel, cum li-i obiceiul.

— Du-te atunci și raportează domnu-
lui sublocotenent. A trecut chiar ina-
ntea ta pe aici.

Toboșarul Lascarache înălță capul :

— Numai două fumuri să-mi lași —
trăiți, dom'le sergent. Nu-i da drumul,
dom'le sergent, că nu se mai întoarce.

— Ce să nu-i dea drumul ? șopti o
voce. De-acuma, dacă a auzit glasul lui
Florea, de ce să nu se ducă ?

Rezervistul se apropie de un felinar,
fl desprins, îl viri sub manta, apoi
porni încet spre capătul șanțului. În
urma lui, unul cîte unul, se sculară
dorobanții. Șoptiră încet cîtăva vreme,
apoi tăcură. Și-n liniștea care se în-
tinse, se auzi iar tînguirea sfîșietoare :

— Nu mă lăsați, măi fraților !

— Știe obiceiul păgînilor, de-aceea

l-ar putea scăpa Panciuc ! Mi-l greu,
nu știu cum, cînd îl aud răcnind așa.

Se sculă, urcă banchetele și se înălță
la creasta parapetului. Ceilalți se suiră
după el.

— Mă Lascarache, șopti sergentul, tu
ai obicei de urla ca o fiară, cînd vezi
ceva. Să nu cumva să crîcnești, că te
vir în fundul tartarului. Cască ochii
și taci !

— Trăiți, domnule sergent ! suspină
încet toboșarul.

Trecu o vreme : cît ai fuma o țigară.
Nicăieri nici o mișcare. Totuși cei de
la mușea meterezului puteau deosebi
un pas ușor, furișat. În liniștea nopții
numai tînguiri rănitului tremurau.
Într-un timp conteniră.

Se auzi deodată, apoi, o oarecare
mișcare și în șanțul turcilor. Ieșeau
călăii.

Și, în întunericul adînc, plin de
negură, dintrodată răsări o lumină.

— Felinarul lui Panciuc ! gemu tainic
Lascarache.

— Hai-hai ! șopti sergentul.

Lumina stătu puțin nemișcată în
negură, apoi deodată prinse să alerge
la fața pămîntului. Se oprea o clipă,
apoi iar pornea în goană. Parcă rătăcea
o flăcără pe o apă întunecoasă.

Dincolo, pe parapetul dușman, se au-
ziră glasuri înăbușite. Apoi o pușcă
fulgeră și pocni scurt. Scăpără și al
doilea fulger, și al treilea, și tunetele
cădeau înăbușite în ceață.

Lumina deodată se stinse. În șanțu-
rile noastre flăcăii săriseră în picioare,
cu minile pe arme. Un murmur de
astîmpăr trecu. Se dăduse ordinul să
fie liniște, că nu-i nimic.

Iar dincolo, sub șanțurile păgînului,
tunetele conteniră ; apoi tresăriră gla-
suri, gemete, și se auziră pălituri tari,
parcă izbea cineva cu maini în pămînt.
O învălmășeală fierbinte se încinsese
în marea de umbră, dar nu se vedea
nimic. Și, după un răstimp, iar se în-
tinse liniștea, — pină ce se auzi un
pas grăbit venînd. Dorobanții se co-
borîră la mușea parapetului, și nu
trecu mult și se văzu și trupul uriaș
al rezervistului răsărînd mare, încărcat
cu ceva, în lacul de sînge al celui dintăi
felinar.

Se auziră glasuri trecînd ca un frea-
măt : L-a scăpat !

Gavril Panciuc își sterse cu minca
măntălii broboanele de sudoare de pe
frunte și rămase uitîndu-se lung fără
de nici un cuvînt la prietînul scăpat
de moarte. Apoi se puse și el jos, ală-
turi, se aplecă spre Florea și întrebă
încet :

— Măi frate, mergi la abulanție ?
Căprarul deschise puțin ochii și-l
închise îndată.

— Vrea să meargă la abulanție, zise
domol rezervistul, dar eu nu-l mai pot
duce... Și se lăsă deodată într-o rină
și-și duse palma dreaptă în desert, sub
coastă. Un pîrău de sînge curgea pe
sub manta, pe pantaloni și pe cizme
în apa șanțului.

A doua zi, la raport, se dădu ordin
de zi pe regiment pentru „vitejia sol-
datului Panciuc Gavril, care a scăpat
de sub tranșeele inamicului pe capo-
ralul Florea Dumitru și a murit stră-
puns de patru gloanțe“. Deasupra inimii
simple a viteazului, se așeză Virtutea
militară și lîngă groapa în care era
să se coboare el la hodină, se ceti cu
glas tare ordinul de zi. Dar Panciuc
nu mai știa nimic ; el dormea somnul

ILUZIILE ȘI TĂLMĂCIREA LOR

Printre credințele deșarte în duhuri, fantome, minuni și altele de acest soi, este și aceea despre „duhul bălților”. Cum s-a născut această superstiție? În mlaștini și bălți se produc unele fermentații, reacții chimice din care rezultă gaze, de regulă, gaz metan. Gazul formându-se, se ridică ușor deasupra apei și noaptea strălucește în diverse chipuri sub bătaia razelor lunii. Dacă te oprești asupra uneia din figurile ce licăresc în norul albăstrui de gaz poți vedea multe lucruri, în special din cele care le intenționezi. Așa s-a născut mitul despre duhul bălților pe care închipuirea l-a înzestrat cu tot felul de forme și calități.

Organele noastre de simț: ochiul, urechea, terminațiile nervoase de sub piele, papielele gustative și organul mirosului ne furnizează informații aproximativ exacte despre lume, așa cum este ea în realitate.

Noi vedem lucrurile așa cum sînt ele, însă uneori ochiul ne înșală. În felul acesta apar iluziile. Dacă vom compara

(Fig. 1)

doă segmente de dreaptă cuprinse între unghiuri (fig. 1), ni se va părea că segmentul al doilea este mai mare. Nici nu-ți vine să crezi, trebuie să verifici cu rigla ca să-ți dai seama că segmentele sînt, într-adevăr, egale. Psihologii s-au străduit să explice iluziile și au reușit să arate că aici își spun cuvîntul unele particularități ale organelor de simț. Noi ne reflectăm concomitent mai multe însușiri, forme și acestea se influențează reciproc, una devenind dominantă.

Iluziile apar îndeosebi în anumite condiții ca, de pildă, atunci cînd lumina este slabă, sunetul abia sesizabil, miros vag ș.a. În aceste cazuri noi ne străduim să descifrăm ce vedem sau auzim și într-un fel venim cu închipuirea noastră întru întîmpinarea datelor sărace pe care ni le oferă realitatea. Bunăoară, stînd în întuneric (acest lucru se petrece mai ales cu copiii fricoși) ni se pare că umbrele dobî-

(Fig. 2)

deso forme ciudate, sînt monștri amenințători. Un pilpuit de foc poate să ne apară ca un semn deosebit. În pădure, spațiile întunecoase sau slab iluminate capătă, de asemenea, în închipuirea noastră tălmăcirile cele mai neașteptate. Practic, noi suprapunem peste informația ce ne-o oferă obiectele, propriile noastre plăsmuiri. Și aceasta nu fără a fi influențată de emoții. Vedem ceea ce sperăm să întîlnim sau ni se pare că se vede, de exemplu, ursul de care ne temem cel mai mult. În tălmăcirea imaginilor se amestecă și gîndirea. Atunci cînd în depărtare, undeva la o margine de pădure se mișcă ceva dar nu se vede clar ce anume, intervine din nou imaginația noastră și putem vedea un iepure, o capră sau un alt animal, pentru ca pînă la urmă să constatăm că era cu totul altceva. Important este deci modul de orientare și interpretare.

Iată o figură (fig. 2) în care după modul cum te orientezi, vezi cînd un vas, cînd două profiluri de bărbați. Nu le poți vedea însă pe amîndouă în aceeași clipă.

Lemnul în stare de putrezire conține urme de fosfor. După cum se știe, această substanță are proprietatea de a emana lumină. În întuneric, în lemnele putrede din pădure, din lunci, din jurul casei pot să mijască într-un mod straniu și surprinzător tot felul de forme. Acestea stimulează închipuirea și omul declară că a văzut cu ochiul lui cine știe ce ființă miraculoasă, duh care făcea semne etc. Și într-adevăr ceva el a văzut și mai pot vedea și alții, dar totul depinde cum înțelegi lucrurile, cum le tălmăcești. Dacă te sperii de propria ta umbră și gindești necritic, superstiții te pîndește. În decursul timpurilor, iluziile, ca manifestări ale imperfecțiunii organelor noastre de simț, accentuate prin tălmăcirii și mai greșite, au contribuit mult la apariția și răspîndirea unor superstiții, a unor credințe greșite. Gîndirea viguroasă, realistă, științifică, ne ajută să înțelegem bine ce sînt iluziile și putem interpreta just fenomenele inconjurătoare.

Aspect din laboratorul de metabolism animal de la Institutul de biochimie din București

Copilul și cartea

Mai sînt încă părinți care nu văd cu ochi buni cînd copiii lor citeșc, socotind nefolositoare această preocupare. Maria Ghioca, bibliotecară la Merei, mi-a povestit despre copilul Nicolae Dragomir din satul Ogrăzi. Venise întîmplător la bibliotecă, cu un coleg. Întrebat dacă vrea și el o carte, a început să plîngă, refuzînd-o. Bibliotecara a înțeles că băiatul avea frică de părinți. Procedînd cu mult tact, ea a antrenat-o mai întîi ca cititoare pe mama copilului. Acum, și copilul și părinții s-au obișnuit să citească, iar „folosul” este vizibil în carnetul de note al lui Nicolae Dragomir.

Cartea este un tovarăș care ne însoțește și ne îmbogățește toată viața. Un părinte care nu se preocupă de acest tovarăș al copilului său, îi sărăcește viața sufletească, îi micșorează șansele de reușită în muncă. Nu este departe vremea cînd cele mai simple munci vor fi făcute de oameni învățați. Perspectivele agriculturii noastre, vastele planuri de mecanizare, de chimizare, cer oameni de specialitate bine pregătiți și totodată avînd o cultură generală bogată.

Dar bine, o să spuneți, educația gustului pentru citit nu cade în sarcina școlii?

Fără îndoială, copilul învață să citească în școală. Dar și în această privință baza se pune în familie, ea începe de la poveștile spuse copilului. Există în literatura noastră adevărate „monumente” înălțate mamelor ori bunnicilor care au știut să povestească frumos.

După o scurtă perioadă (între 1—2 ani), e bine să trecem de la poveștile spuse, la cele citite. Copilul nu se satură să asculte povești de mai multe ori și protestează dacă povestitorul nu repetă adîmna toate amănunțele. Și ca să nu greșesc, e mai bine să apeleze la carte. Copilul va face astfel legătura dintre povești și cărți, își va da seama că ele vin din cărți și mai tîrziu se va învăța să le caute acolo.

Ge cărți se recomandă pentru a-i fi citite copilului în perioada preșcolară? Mici povestioare didactice din viața de toate zilele, din viața animalelor (eventual în versuri ca să le poată învăța pe de rost), povestiri populare prescurtate, jocuri în versuri. Să nu povestim copiilor povești de groază, care-i înspăimîntă și care lasă urme nedorite în sufletul lor.

Copilul nostru a crescut și iată vine vremea să se ducă la școală. Trezindu-i gustul de a cunoaște conținutul cărților, el va păși pragul școlii cu dorința aprigă de a învăța să citească. Nu e bine să-l forțăm, înainte de a intra în școală, să învețe să citească. Procesul acesta își are

de cadre didactice. Numai dacă ne întrebăm ce literă e cutare sau cutare, să-i spunem, fără însă a insista mai departe.

Copiii, la sfîrșitul clasei I, pot citi în cinci minute aproximativ 1000 de semne. Acum ei pot fi lăsați să citească independent, zilnic, o oră. Să avem grijă să trecem treptat asupra lui sarcina citirii, transformîndu-l dintr-un ascultător al lecturii într-un cititor independent.

Etapa școlară este extrem de complexă. Școala, biblioteca intervin acum activ și hotărîtor în formarea cititorului. Părintele trebuie să aibă în continuare o mare grijă pentru ceea ce citește copilul, să vegheze ca lectura recomandată să fie citită și, mai cu seamă, ca să nu pătrundă în orizontul lui, pe căi laterale, cărți care ar putea să-i dăuneze.

Un mare rol în orientarea cititorilor copii, îl au bibliotecile comunale. În cele mai multe s-au încetățenit diminețile de basme, manifestări la care copiii vin cu drag. La Merei, biblioteca a organizat rafturi speciale cu literatură pentru copii, pe vîrstă. Copiii își aleg cartea dorită (fără să simtă că sînt supravegheați), iar cînd o înapoiază, bibliotecara poartă, de fiecare dată, discuții pe marginea celor citite, le recomandă să țină minte autorul și să mai ia cărți de același autor. Mulți bibliotecari (la Tudor Vladimirescu-Galați, de pildă), alcătuiesc colective de ajutor al bibliotecii. Pentru copii aceasta este o activitate extrașcolară excelentă. Colectivele acestea lînesc cărțile rupte, recrutează noi cititori, fac de serviciu la bibliotecă etc. Astfel, în ei se trezește dorința de a avea o bibliotecă proprie, dorința pe care părintele trebuie s-o stimuleze.

E. MARTIN

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ

VITAMINA B₁₂

Printre marile realizări ale științei din ultimii 20 de ani, se numără și descoperirea vitaminei B₁₂ care are o importanță considerabilă pentru viața omului și a animalelor. Lipsa acestei vitamine duce la apariția anemiei pernicioase și la tulburări nervoase grave.

Vitamina B₁₂, numită și cobalamină (datorită faptului că în molecula ei intră elementul cobalt), este o vitamină cu compoziție foarte complexă. Ea s-a extras, pentru prima dată în anul 1948, din ficatul de bou. Dintr-o tonă de ficat s-a extras atunci abia o cantitate de ordinul unei milionimi de gram. În prezent vitamina aceasta se extrage dintr-o ciupercă inferioară Streptomyces griseus, din care se obține și streptomycină.

În stare pură, vitamina B₁₂ se prezintă sub formă de cristale aciculare roșii aprinse. Se dizolvă în apă, colorînd-o în roz. Rezistă la încălzire la 120°C.

Vitamina B₁₂ este produsă în mod normal de organismul omului și al animalelor. Se întîlnește în ficat, în mușchi, în rinichi, în lapte și în intestine, unde este produsă de bacteriile intestinale. Această vitamină este produsă și de diferite ciuperci inferioare, printre care drojdia de bere. La plantele verzi, această vitamină întîlnit în câteva cazuri dar în cantități extrem de mici.

Rolul principal al vitaminei B₁₂ constă în stimularea producerii globulelor roșii și albe în măduva osoasă, globule pe care le întîlnim apoi în sînge. În afară de aceasta, ea favorizează refacerea celulelor (refacerea celulelor ficatului, celulelor corpului, celulelor nervoase). De asemenea, împiedică încălcarea ficatului cu substanțe grase. Prin toate aceste acțiuni, vitamina B₁₂ se dovedește un factor foarte important în creșterea celulelor normale.

Prof. dr. docent H. CHIRILEI

CHIMIA ȘI PIERDERILE DE APĂ

În momentul în care se vorbește tot mai mult de lipsa acută de apă pe scara întregului glob, se pune din nou problema risipirii în atmosferă a unei uriașe cantități din resursele existente. Astfel, în Texas se pierde, prin evaporare, 40 la sută din apa care cade sub formă de precipitații. Chimistii propun să se utilizeze substanțe care să formeze păături subțiri monomoleculare deasupra surselor de apă, împiedicînd astfel evaporarea. Aceste straturi lasă să treacă aerul, dar sînt impermeabile pentru vaporii de apă.

CRESC ZILELE

Astronomul sovietic Vladimir Kotelnikov a calculat că durata zilelor terestre (din martie 1963 și pînă la sfîrșitul anului 1965) s-a prelungit cu șase sutimi de secundă. Acest fenomen s-a datorat încetinirii corespondente a rotațiilor Pămîntului în jurul axei lui. Constatarea profesorului Kotelnikov este surprinzătoare: în ultimii o sută douăzeci de ani, zilele s-au lungit în total cu ceva mai mult de o milisecundă. Se pare însă că încetinirea mai pronunțată a rotațiilor Pămîntului s-ar datoră probabil unei interacțiuni necunoscute între mantia Pămîntului și nucleul său, întîmplătoare schimbări de temperatură intervenite pe glob sau accentuării „frînării” provocate de marea.

Iată ce ne spune participantul Ștefănescu Romeo din București, câștigătorul unui autoturism „RENAULT 10 MAJOR“ la loz în plic: „Eu nu las să treacă o zi fără să trag măcar un loz. Așa am făcut, și primul bilet pe care l-am scos de pe șir a venit cu autoturismul pe care îl vedeți“.

Nu uitați să jucați la LOZ ÎN PLIC.

5 481 A

FABRICA de HIRTIE BUȘTENI

REG. PLOIEȘTI

produce
și livrează
pe bază de
repartitii:

un bogat sortiment de produse
de papetărie, ca :

- hirtie de scris velină
- hirtie de scris semivelină
- hirtie electroizolantă
- hirtie specială sulfat
- hirtie creponată export
- hirtie igienică, șervețele, prosoape și filtre
- hirtie suport abrazive și adezive
- saci de hirtie, caiete.

Fabrica de Ciment Comarnic

RAION CÂMPINA - 1510, PLOIEȘTI

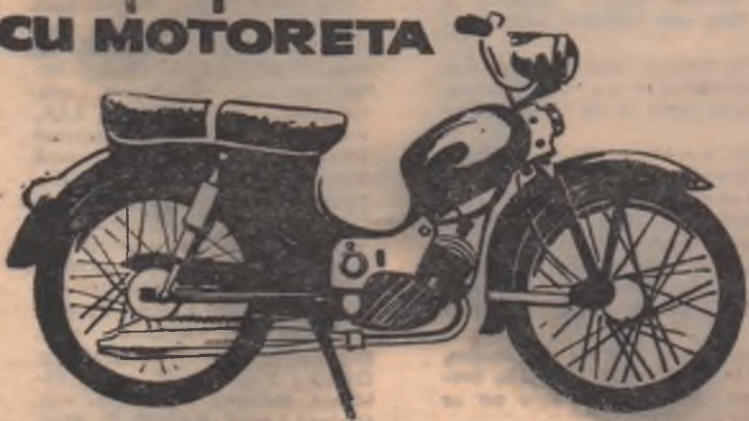

str. Republicii Nr. 584, tel. 33, produce

- cimenturi cu rezistențe mari
- cimenturi speciale colorate
- ciment M. 400
- cimenturi aluminoase.

5 466 A

**EXCURSII
CĂLĂTORII
CU MOTORETA**

**CARPAȚI
Super**

- viteză maximă : 55 km pe oră.
 - consum benzină : circa 2 litri la 100 km.
 - încărcătură utilă : 2 persoane (145 kg)
- PREȚ : 4 190 lei.
Nu este obligatorie purtarea căștii de protecție.

Se poate procura și CU PLATA ÎN RATE de la MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM.

**CADOURI
PLĂCUTE
UTILE
IEFTINE**

Servicii de masă,
lichior, cafea etc.
Vase de flori
și bibelouri
produse de
**COMPLEXUL
INDUSTRIAL DE
STICLĂ ȘI CERAMICĂ**
SIGHIȘOARA

5166 A

**REÎNOIȚI-VĂ
ABONAMENTELE**

LA REVISTA „ALBINA“!

CUI OR FI SEMĂNÎND?

— Măi, tu știi ce băiat am eu? I se lăudă într-o zi Dumitru Enache Clătiniți lui Gheorghe Găman. Deștept foc, nu găsești un al doilea ca Ion al meu în toată comuna Satul Mare și nici în tot raionul Urziceni.

— Fuși că te lauzi!

— Habar n-ai ce carte știe.

— Și ce-i place mai mult? Geografia?

— Nu.

— Matematica?

— Nici.

— Româna?

— Ți.

— Dar ce?

— Clasa a VIII-a. Îi place atît de mult, că nici nu s-a mai despărțit de ea. O face a treia oară. Nu-i ca alții, el stăruie, aprofundează.

— Cred c-o știe pe dinafară.

— Așa mi-am zis și eu. De aia nici nu l-am mai lăsat să

se ducă la școală. Degeaba au umblat directorul școlii și președintele sfatului să mă lămurească. Fiu-meu n-are nevoie de frecvență, e deștept, seamănă cu mine. N-am dreptate?

— Că seamănă cu tine nu te contrazic, dar deștept nu prea e.

— De ce?

— Tu singur spui că i-au trebuit trei ani pentru o clasă. Păi Fănicăii mele, pentru clasa a VI-a i-au fost de-ajuns două săptămîni.

— Adică, a-nvățat toată materia în două săptămîni?

— Toată. Am lăsat-o eu să se ducă o săptămîină, am lăsat-o două și, după aia, am luat-o la întrebări — că eu nu sînt ca alți părinți care nu se interesează ce fac copiii la școală. „Ce-ați avut luni, Fănică?” „Păi Istorie, Botanica, Educație Fizică...” „Dar luna trecută?” „Aceleași materii”.

„Și marți, ce-ați făcut?” „Matematica, Geografie, Română...”

„Dar marțea trecută?” „La fel nu ți-am spus?” Ei, dacă am văzut eu că bat pasul pe loc și că nu mai învață nimic nou m-am hotărît să n-o mai las.

— Ce se mai potrivește copiilor noștri! Ar fi bine să ne încuscrim, că în februară asta s-ar chema că au terminat și ei liceul.

— Cum așa?

— Să vezi: Ion al tău a terminat 7 clase?

— Da.

— Fănică a terminat și ea 5? 7 și cu 5 fao 12. Ce, le-ar strica să aibă și ei liceul? Doar sînt copii deștepti.

— Că bine zici. Cui or fi semănînd?

ANDREI NICOLAE

omul potrivit

În basmele noastre populare întîlnim eroi care sînt supuși la diferite încercări, care de care mai grele. Vă amintiți de peripețiile lui Harap Alb, de condițiile ce i se pun lui Făt Frumos sau lui Dănilă Prepeleac?

Adrian Moisescu nu e erou din basme. El este doar bibliotecar în comuna Ogratin, raionul Teleajen. Atunci ce legătură există între el și basme? Ca și eroii din basme, Adrian Moisescu a fost supus la mai multe încercări.

Într-una din zile, a fost chemat la sfatul popular unde i s-a grăit așa:

— Te cunoaștem ca un om liniștit, calm, care în viața dumitale nu te-ai certat cu nimeni din sat. De aceea ne-am gîndit că ar fi bine să rezolvi discuțiile și certurile ce se ivesc între oameni.

Adrian Moisescu și-a zis atunci că, pe lângă munca de bibliotecar, sarcina de a fi membru în comisia de împăciuire n-o să-i ia prea mult timp și a primit.

Dar nici n-a apucat să discute cu oamenii că iar a fost chemat și din nou i s-a grăit așa:

— Pe lângă sfatul popular funcționează o comisie de autoritate tutelară și ne-am zis că dumneata ai fi...

— Dar știți, eu n-am copii — a încercat el să protesteze.

— Nu-i nimic, tocmai de aceea ne-am gîndit că le-ai putea fi ca „un tată”.

La puțin timp după asta a primit o nouă sarcină.

— Pînă la ieșirea la pensie mai ai puțin timp și, așa cum spune proverbul, „strînge bani albi pentru zile negre” ne-am gîndit că fiind membru al comisiei CEC ai putea economisi banii mai ușor.

Și uite așa, nici n-apuca bine omul să se ocupe de o sarcină că primea alta. A ajuns ca pe lângă munca de bibliotecar să mai aibă încă două sarcini obștești: pe lângă cele arătate mai este membru al comitetului executiv al sfatului popular, președintele comitetului sindical, secretarul comisiei de pază contra incendiilor și altele.

Prin comună se zvonește că va fi cooptat și în comisia de femei...

M. CHIRCULESCU

Mască comică (sec. IV—III î.e.n.)

Supărarea lui Bucurenciu

De la întîmplarea cu cartofii, Gheorghe Bucurenciu e foc de supărat. Auzi dumneata, să-i faci hainii de ei una ca asta. Întîmplarea s-a petrecut într-o zi de joi, după o noapte cu vise care de care mai frumoase.

Se făcea că s-a dat veste tuturor membrilor cooperativei agricole să se prezinte la sediu că se dau cartofi. Și iată-l în curtea cooperativei, taman cînd i s-a rostit numele.

— Gheorghe Bucurenciu.

— Prezent!

— Ți se cuvin două mii de kile.

Să vezi și să nu crezi, două căruțe virfuite. A încercat el un fel de împotrivire:

— Tovarăși, n-o fi prea mult?

— Nu-i nimic, mai bine să n-treacă decît să n-ajungă. Sînt destui.

Aici visul s-a isprăvit. La deșteptare ce să vezi? O invitație să se prezinte grabnic la sediu.

— Te cheamă președintele, zise omul, să-ți iei cartofii.

Iaca visul, și-a zis. Așa trea-

bă mai da... Și fuga la președinte.

— Am venit.

— Cîte zile-muncă aveți, tovarășe Bucurenciu? I-a întrebă președintele.

Aici Bucurenciu a clipit mărunt, neștiind ce să zică. Și-n toamnă l-au întrebă tot așa. Nici atunci n-a avut ce zice. Iaca încurcătura.

— El lasă, tovarășe Bucurenciu. Zile-muncă știm noi că n-ai făcut dar, uite, cartofi tot ai să duci acasă. Aduni frumusețea cartofii dumitale pe care i-ai semănat ieri, în mod abuziv, în terenul cooperativei. Doar îți aparțin. N-o să-ți fie prea greu să-i stringi, că de scos i-au scos plugurile, o dată cu arătura.

Asta făcătura. Cine l-o fi lucrat? Că doar nimeni n-a știut. Și cînd te gîndești că o să aflu tot Avrigul. Și poate tot raionul Sibiu. La ieșire, cineva cînta:

„Du-mă doamne unde-i cucu Unde-i umbră și nu-i lucru”.

Și să mai crezi în vise.

CL. MUNTEANU

TURTE AMARE

Turta dulce este o vestită specialitate turdeană. Gustînd din deliciosul preparat, ne-am rugat: „Dați-ne și nouă rețeta”. Și ne-au dat-o. Dar, cîte comune, atîtea rețete...

La Șutu: se ia un cuptor și se încinge bine. După ce s-a încins se așteaptă să se răcească. După ce s-a răcit se pune turta la copt. După ce s-a copt se pune în ea făină, zahăr și coajă de lămîie...

Am rămas uluiți. Nu cumva s-a strecurat o greșeală în rețetă? Nu cumva trebuie procedat invers? Întîi făina și zahărul și coaja de lămîie și apoi coptul?

Nu, nu, nu! au protestat energic șutenii. Specialitatea lor e tocmai de a face lucrurile invers de cum trebuie. Așa și cu ciclul de conferințe pe teme agro-zootehnice. Deși au inginer agronom la cooperativă, aceste conferințe au fost susținute de cadre didactice avînd ca specialitate limba română și istoria.

La Vișoara: se pune în turtă sare. Dar nu așa, puțin, ci mult, mult de tot. Cît mai multă sare! Cel puțin brigadierul zootehnic F. Tokos susține că fără sare nu se poate prepara nimic, dar absolut nimic.

Dînsul e specialist în probleme de... sare. Timp de o lună de zile a studiat cum se dizolvă sarea în apă, a numărat cam cîte grăunțoare de sare sînt cuprinse într-un gram. În tot timpul acesta însă a uitat a singur amănunt. Să aprovizioneze ferma cu sare pentru bucatele ovinelor.

La Fînișel: zic oamenii că totul e să ajungi bine la... fîniș. Trebuie avut grijă însă să se știe rețeta pe de rost, iar dacă se știe, pace bună. Nici nu mai e nevoie să se prepare turta. Rețeta pe de rost și atîta ajunge... Că și ei au susținut o frumoasă conferință despre veniturile mari pe care le aduce sectorul legumicol. Că în gospodărie nu există sector legumicol, nu-i nimic. S-a ținut conferința? S-a ținut. Atunci?

Cum puteam alege între atîtea rețete pe cea mai bună? Le-am aplicat pe toate. Și uite așa, au ieșit turtele amare.

E. TURDEANU

REZULTATELE CONCURSULUI „CARE SÎNT GREȘELILE”

CUPON 1: a) rîndunele, b) fumul tractoarelor, c) pește fierăstrău, d) găina pe apă, e) brad în riu. CUPON 2: a) fundă, b) gheată, pantof, c) coadă lungă, d) uger de vacă. CUPON 3: a) soarele, b) tabloul, c) ochelarii, d) cartea, e) vinul. CUPON 4: a) copilul, b) pasager pe saci, c) motociclistul, d) femeile, e) direcția bicicletei. CUPON 5: a) sfoara de la sanie, b) fularul, c) creanga de brad, d) schiuri prin copac, e) schiuri încrucișate. CUPON 6: a) trei mîini, b) rachete de tenis de cîmp, c) două mingi, d) becul prea jos, e) piciorul mesei. CUPON 7: modul cum se reflectă în oglindă — a) pieptănul, b) cerceii, c) cozile, d) iia, e) cordonul, f) profilul feței. CUPON 8: a) bec prea jos, b) stilp în aer, c) romburi și cerc la poartă, d) țepușa de pe acoperiș, e) gardul diferit. CUPON 9: a) noaptea, la ora arătată de ceas nu există program la televizor. CUPON 10: a) unități sub zeci, b) rezultatul adunării, c) piciorul tablei, d) pantofii profesorului, e) globul.

Următorii concurenți au dat cele mai multe răspunsuri exacte și vor primi cîte un abonament la revista Albina pe anul 1967:

ANGHEL C. EUGEN, com. Sihlea, raionul Rm. Sărat, reg. Ploiești; AUNGURENCEI I. DUMITRU, str. C.A.P.-ului nr. 1015, com. Dersca, raionul Dorohoi, reg. Suceava; ACHIM CATI, com. Sahia, sat Tudor Vladimirescu, reg. București; AXENTI T. NICOLAI, com. Vama, str. Victoriei nr. 69, raionul Cîmpulung Moldovenesc, reg. Suceava; prof. ARUXANDEI GH. com. Sagna, raionul Roman, reg. Bacău; BANCIU SOFIA, com. Păuliș nr. 485, raionul Lipova, reg. Banat; BARBU RADU, com. Caragele, raionul Buzău, reg. Ploiești; BARBUȚA CHERSAN FEODOROVICI, cartierul Comișani, str. Pionierilor nr. 19, orașul Herson — U.R.S.S.; CATENA VASILE, com. Lăpuș, reg. Maramureș; CARTOAFĂ TOADER, Dodeni — Bicăz, raionul P. Neamț, reg. Bacău; COCIAN H. IOSIF, com. Văleni, raionul Muscel, reg. Argeș; CODĂU VASILE, com. Băișești, raionul Fălțiceni, reg. Suceava; ILIEF IVANOF IVAN, str. D. Blagoef nr. 40 — Tervel, R. P. Bulgaria; JULA GHEORGHE, satul Camna, com. Tauț, raionul Ineu, reg. Crișana; MĂRCULESCU N. CONSTANTIN, com. Buciumeni reg. Ploiești; MICU GHEORGHE, com. Vlădeni nr. 86, raionul Făgăraș, reg. Brașov; MERDARIU ION, com. Buciumeni nr. 245, raionul Tîrgoviște, reg. Ploiești; MITRUȚ I. GHEORGHE, com. Dolhești, raionul Fălțiceni, reg. Suceava; MIRON IUSTIN, com. Hida, str. Lungă nr. 147, raionul Huedin, reg. Cluj; OANĂ AURELIAN, com. Cuied, satul Hodiș nr. 89, raionul Gurahont, reg. Crișana; OLTEANU LIA, com. Suseni nr. 242, raionul Reghin, reg. Mureș-Autonomă Maghiară; PAVELCU SVETA, prospectul 7/2, ap. 44, orașul Chișinău — U.R.S.S.; POPA VASILE, str. Copăcești nr. 21 Adjud, reg. Bacău; POPOVICI MAXIM DUMITRU, str. Cimitirului nr. 8, gara Fetești, PREOTEASA MIHAI, com. Bărgănel, raionul Băila, reg. Galați; PANĂ GH. com. Tătarani, raionul Tîrgoviște, reg. Ploiești; prof. PAVEL S. MIRCEA, com. Obilești — Focșani, reg. Galați; SANDOVICI PETRU, com. Dolhești Mari, raionul Fălțiceni, reg. Suceava; SPEIANU S. GHEORGHE, com. Buda, raionul Rm. Sărat, reg. Ploiești; SUHĂREANU CEZAR, str. T. Vladimirescu nr. 8, com. Darabani, raionul Dorohoi, reg. Suceava; PRAF VIRGINIA, com. Drajna de Jos, raionul Teleajen, reg. Ploiești; SAVA NELU, com. Vinători, raionul Tg. Neamț, reg. Bacău; ȘTEBLEA GHEORGHE, com. Vlădeni, raionul Făgăraș, reg. Brașov.